

ĐỀ THI CHỌN ĐỘI TUYỂN HỌC SINH GIỎI LỚP 9
MÔN THI: HÓA HỌC

Ngày thi: Thứ Bảy 04/01/2020

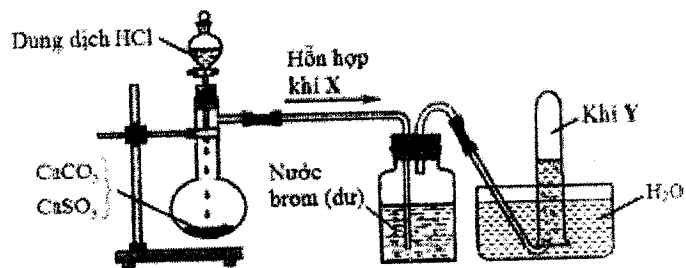
Thời gian làm bài: 120 phút (không kể phát đề)

NĂM HỌC: 2019-2020

Câu 1: (4.0 đ)

1.1. Cho sơ đồ điều chế như sau :

- Viết các phương trình hóa học xảy ra ?
- Cho biết thành phần hỗn hợp khí X và Y
- Nêu cách phân biệt khí trong hỗn hợp X ?

1.2. Muối ăn có lẫn tạp chất : Na_2SO_4 , NaBr , CaCl_2 , CaSO_4 trình bày cách tinh chế để có muối ăn tinh khiết.

Câu 2: (4.0 đ)

2.1. Cho biết công thức một muối X và viết phương trình hóa học trong các trường hợp sau:

- X tác dụng với dd HCl và dd NaOH đều cho khí.
- X tác dụng dd HCl có khí và tác dụng với dd NaOH cho kết tủa.

2.2. Được dùng thêm một thuốc thử, tìm cách nhận biết các dung dịch trong các lọ mất nhãn : $\text{Ba}(\text{OH})_2$, $\text{Ba}(\text{NO}_3)_2$, KCl , H_2SO_4 , HNO_3 .

Câu 3: (4.0 đ):

Hòa tan hết 24,16 gam hỗn hợp X gồm Cu và Fe_3O_4 trong dung dịch HCl loãng dư thấy còn lại 6,4 gam Cu không tan. Mặt khác hòa tan hết 24,16 gam hỗn hợp trên trong 240 gam dung dịch HNO_3 31,5% (dùng dư) thu được dung dịch Y (không chứa NH_4NO_3). Cho 600 ml dung dịch NaOH 2M vào dung dịch Y. Lọc bỏ kết tủa, cô cạn dung dịch nước lọc sau đó nung tới khối lượng không đổi thu được 78,16 gam chất rắn khan. Biết các phản ứng xảy ra hoàn toàn.

3.1. Tính khối lượng mỗi chất trong X.

3.2. Tính nồng độ % của $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2$ có trong dung dịch Y.

Câu 4: (4.0 đ):

4.1 Trộn 10,8 gam bột nhôm với 34,8g bột Fe_3O_4 rồi tiến hành phản ứng nhiệt nhôm trong điều kiện không có không khí. Hòa tan hỗn hợp rắn sau phản ứng bằng dung dịch H_2SO_4 loãng dư thu được 10,752 lít H_2 (đktc). Tính hiệu suất phản ứng nhiệt nhôm? (giả sử Fe_3O_4 chỉ bị khử thành Fe)

4.2 Đốt cháy hoàn toàn m gam một mẫu than chứa 8% tạp chất bằng oxi thu được 2,24 lít hỗn hợp A gồm 2 khí hợp chất (đktc). Sục từ từ A vào 40 ml dd chứa $\text{Ba}(\text{OH})_2$ 1M và KOH 0,5M sau phản ứng thu được 5,91 gam kết tủa. Tính m và thể tích oxi tham gia phản ứng (đktc).

Câu 5 : (4.0 đ):

5.1 Hỗn hợp X gồm $\text{CH}_4, \text{C}_2\text{H}_4, \text{C}_2\text{H}_2$.

- Đốt cháy 21,6 gam X thu được m gam CO_2 và 32,4 gam H_2O
  - 11, 2 lít X (đktc) tác dụng với dd Br_2 dư thì có 0,35 mol Br_2 phản ứng.
- Xác định m và % thể tích các khí trong X.

5.2 Hỗn hợp X gồm hydrocacbon (A) và oxi (tỷ lệ mol tương ứng là 1:7). Đốt cháy hoàn toàn X thu được Y (gồm khí và hơi). Cho ngưng tụ hết hơi nước trong Y thì được hỗn hợp Z gồm 2 khí có tỷ lệ mol 1:1. Xác định công thức phân tử và viết công thức cấu tạo của A.

Cho $\text{H}=1$; $\text{C}=12$; $\text{N}=14$; $\text{O} = 16$; $\text{Na}=23$; $\text{S}=32$; $\text{K}=39$; $\text{C}=40$; $\text{Fe}=56$; $\text{Cu}=64$; $\text{Ba}=137$.

-Hết-

HƯỚNG DẪN CHẤM MÔN HÓA HỌC QUẬN GÒ VẤP NĂM HỌC 2019-2020

Câu	Nội dung	Điểm
1	1.1 - pthh: $\text{CaSO}_3 + 2\text{HCl} \rightarrow \text{CaCl}_2 + \text{SO}_2 + \text{H}_2\text{O}$ $\text{CaCO}_3 + 2\text{HCl} \rightarrow \text{CaCl}_2 + \text{SO}_2 + \text{H}_2\text{O}$	0,5đ
	2 đ Hỗn hợp khí X gồm CO_2 và SO_2	0,5đ
	Khí Y là CO_2	0,25đ
	Nhận biết CO_2, SO_2 trong X ta dùng Br_2	0,25đ
	$\text{SO}_2 + \text{Br}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{HBr} + \text{H}_2\text{SO}_4$	0,5đ
1.2	Muối ăn có lẫn tạp chất : $\text{Na}_2\text{SO}_4, \text{NaBr}, \text{CaCl}_2, \text{CaSO}_4$:	
	2đ Cho muối ăn có lẫn tạp chất vào dung dịch BaCl_2 dư: $\text{Na}_2\text{SO}_4 + \text{BaCl}_2 \rightarrow \text{BaSO}_4 + 2\text{NaCl}$ $\text{CaSO}_4 + \text{BaCl}_2 \rightarrow \text{BaSO}_4 + \text{CaCl}_2$	0,75đ
	Lọc bỏ kết tủa, dung dịch nước lọc gồm: $\text{NaCl}, \text{CaCl}_2, \text{NaBr}$ và BaCl_2 dư. Cho tác dụng với Na_2CO_3 dư $\text{CaCl}_2 + \text{Na}_2\text{CO}_3 \rightarrow \text{CaCO}_3 + 2\text{NaCl}$ $\text{BaCl}_2 + \text{Na}_2\text{CO}_3 \rightarrow \text{BaCO}_3 + 2\text{NaCl}$	0,75đ
	Dung dịch còn lại gồm NaCl, NaBr , và Na_2CO_3 dư, cho tác dụng với dung dịch HCl dư : $\text{Na}_2\text{CO}_3 + 2\text{HCl} \rightarrow 2\text{NaCl} + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O}$	0,25đ
	Sục khí Cl_2 dư vào dung dịch ,rồi cô cạn dung dịch thu được NaCl khan. $\text{Cl}_2 + 2\text{NaBr} \rightarrow 2\text{NaCl} + \text{Br}_2$	0,25đ
	2.1 X có thể là NH_4HCO_3	
(2đ) $\text{NH}_4\text{HCO}_3 + \text{HCl} \rightarrow \text{NH}_4\text{Cl} + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O}$ $\text{NH}_4\text{HCO}_3 + \text{NaOH} \rightarrow \text{NaHCO}_3 + \text{NH}_3 + \text{H}_2\text{O}$	1đ	
X có thể là $\text{Ca}(\text{HCO}_3)_2$		
$\text{Ca}(\text{HCO}_3)_2 + 2\text{HCl} \rightarrow \text{CaCl}_2 + 2\text{CO}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$ $\text{Ca}(\text{HCO}_3)_2 + 2\text{NaOH} \rightarrow \text{CaCO}_3 + \text{Na}_2\text{CO}_3 + 2\text{H}_2\text{O}$	1đ	
2.2 Nhận biết : $\text{Ba}(\text{OH})_2, \text{Ba}(\text{NO}_3)_2, \text{KCl}, \text{H}_2\text{SO}_4, \text{HNO}_3$.		
(2đ) - Dùng quỳ tím nhận ra $\text{Ba}(\text{OH})_2$ (hóa xanh) , dung dịch còn lại chia làm 2 nhóm : - Nhóm 1 : $\text{HNO}_3, \text{H}_2\text{SO}_4$ làm quỳ tím hóa đỏ. - Nhóm 2 : $\text{Ba}(\text{NO}_3)_2, \text{KCl}$ Không làm đổi màu quỳ.	0,5 đ	
-Dùng $\text{Ba}(\text{OH})_2$ cho vào mẫu của nhóm 1, H_2SO_4 tạo kết tủa trắng , còn lại là HNO_3 $\text{Ba}(\text{OH})_2 + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{BaSO}_4\downarrow + 2\text{H}_2\text{O}$	0,75đ	
- Dùng H_2SO_4 đã nhận biết cho vào mẫu nhóm 2 chất tạo kết tủa là $\text{Ba}(\text{NO}_3)_2$, mẫu còn lại là KCl . $\text{H}_2\text{SO}_4 + \text{Ba}(\text{NO}_3)_2 \rightarrow \text{BaSO}_4\downarrow + 2\text{HNO}_3$	0,75đ	

3	3.1 1,5đ	Đặt a số mol Cu phản ứng, b là số mol Fe ₃ O ₄ ban đầu => 64a + 232b = 24,16 - 6,4 = 17,76 (I)	0,25đ
		Phương trình phản ứng Fe ₃ O ₄ + 8HCl → 2FeCl ₃ + FeCl ₂ + 4H ₂ O (1) b → 8b 2b b Cu + 2FeCl ₃ → CuCl ₂ + 2FeCl ₂ (2) b ← 2b b 2b	0,5đ
		Vậy a=b; theo I ⇒ a = b = 0,06	0,25đ
		Vậy trong 24,16 gam X có: 0,16 mol Cu; 0,06 mol Fe ₃ O ₄ → m _{Cu} = 0,16.64 = 10,24 (gam); m _{Fe₃O₄} = 0,06.232 = 13,92 (gam).	0,5đ
	3.2 2,5đ	Tác dụng với dung dịch HNO ₃ : n _{HNO₃} (bd) = 1,2 mol Sơ đồ: $X + HNO_3 \rightarrow \begin{cases} \text{dd Y} \\ \text{Khí} \end{cases} \xrightarrow{+ 1,2(\text{mol}) NaOH} \begin{cases} \downarrow \\ \text{dd} \left\{ \begin{array}{l} NaOH \\ NaNO_3 \end{array} \right. \xrightarrow{\text{Nung}} \end{cases}$	0,5đ
		Ta có: Nếu NaOH hết chất rắn chỉ có: NaNO ₂ = 1,2.69 = 82,8 gam > 78,16 ⇒ NaOH phải dư: theo sơ đồ trên ta có: x + y = 1,2; 40x + 69y = 78,16 ⇒ x = 0,16; y = 1,04	0,5đ
		X + HNO ₃ → Fe(NO ₃) ₃ + Cu(NO ₃) ₂ + Khí + H ₂ O (2) 24,16 k 0,18 0,16 k/2	0,25đ
		k = số mol HNO ₃ phản ứng với X; n _{NaNO₂} = 0,16.2 + 0,18.3 + n _{HNO₃} dư = 1,04	0,5đ
		⇒ n _{HNO₃} dư = 0,18 mol	0,25đ
		⇒ n _{HNO₃} dư (*) = 1,2 - 0,18 = 1,02 (mol) = k	0,25đ
	Theo bảo toàn khối lượng:		

		$m_{\text{khí}} = 24,16 + 63.1,02 - (0,18.242 + 0,16.188 + 18.1,02/2) = 5,6\text{g}$ $\Rightarrow C\% (\text{Cu}(\text{NO}_3)_2) = \frac{0,16.188}{240 + 24,16 - 5,6} = 11,634\%$	0,25đ
4	4.1	Mol Al=0,4; mol Fe ₃ O ₄ = 0,15	0,25đ
	2đ	Phản ứng: $8\text{Al} + 3\text{Fe}_3\text{O}_4 \rightarrow 4\text{Al}_2\text{O}_3 + 9\text{Fe}$ $\quad\quad\quad 8x \quad\quad 3x \quad\quad\quad\quad\quad 9x$	0,5đ
		Rắn sau chứa: Al ₂ O ₃ ; Fe ₃ O ₄ ; Al (0,4-8x); Fe(9x)	0,25đ
		Các phản ứng với H ₂ SO ₄ $\text{Fe}_3\text{O}_4 + 4\text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{FeSO}_4 + \text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3 + 4\text{H}_2\text{O}$ $\text{Al}_2\text{O}_3 + 3\text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 + 3\text{H}_2\text{O}$ $2\text{Al} + 3\text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 + 3\text{H}_2$ $\text{Fe} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{FeSO}_4 + \text{H}_2$	0,5đ
		Từ số mol H ₂ ta có: $1,5(0,4-8x) + 9x = 0,48 \Rightarrow x = 0,04;$	0,25đ
		Ta thấy $\frac{0,4}{8} = \frac{0,15}{3}$; nên H tính theo chất nào cũng được	
		$H = \frac{8.0,04}{0,4} . 100 = 80 (\%)$	0,25đ
	4.2	Các phản ứng :	
2đ	$\text{C} + \text{O}_2 \rightarrow \text{CO}_2$ $\text{C} + \text{O}_2 \rightarrow 2\text{CO}$	0,5đ	
	Hỗn hợp A gồm hai khí hợp chất nên O ₂ hết. BT cho C ta có mol C = mol hh A = 0,1 $m = 12.0,1.100/92 = 1,304(\text{gam})$	0,5đ	
	Mol Ba(OH) ₂ = 0,04; mol KOH = 0,02; mol BaCO ₃ = 0,03 Ta thấy mol _↓ < mol Ba(OH) ₂		
	Có 2 trường hợp: TH1: kết tủa chưa tan : $\text{CO}_2 + \text{Ba}(\text{OH})_2 \rightarrow \text{BaCO}_3 + \text{H}_2\text{O}$ $0,03 \quad\quad\quad\quad\quad 0,03$	0,5đ	
	Mol CO ₂ = 0,03; mol CO=0,07 Mol O ₂ = mol CO ₂ + ½ mol CO $\Rightarrow \text{mol O}_2 = 0,065 (\text{mol}) \quad \text{VO}_2 = 1,456 (\text{l})$		
	TH2: kết tủa tan 1 phần $\text{CO}_2 + \text{Ba}(\text{OH})_2 \rightarrow \text{BaCO}_3 + \text{H}_2\text{O}$ $0,04 \quad 0,04 \quad\quad\quad 0,04$	0,5đ	

		$\text{CO}_2 + \text{KOH} \rightarrow \text{KHCO}_3 + \text{H}_2\text{O}$ 0,02 0,02 $\text{CO}_2 + \text{BaCO}_3 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Ba}(\text{HCO}_3)_2$ 0,01 0,01 Mol $\text{CO}_2 = 0,07$ Mol $\text{CO} = 0,03$ Mol $\text{O}_2 = \text{mol CO}_2 + \frac{1}{2} \text{mol CO}$ $\Rightarrow \text{mol O}_2 = 0,085 \text{ (mol)}$ $\text{VO}_2 = 1,904 \text{ (l)}$	
5	5.1	X gồm CH_4 ; C_2H_4 ; C_2H_2 ;	
	2đ	Phản ứng với Br_2 $\text{C}_2\text{H}_4 + \text{Br}_2 \rightarrow \text{C}_2\text{H}_4\text{Br}_2$ $\text{C}_2\text{H}_2 + 2\text{Br}_2 \rightarrow \text{C}_2\text{H}_2\text{Br}_4$	0,5đ
		Đặt a,b,c là số mol CH_4 ; C_2H_4 ; C_2H_2 ; trong 11,2 lít hh X $a + b + c = 0,5$ (1) $b + 2c = 0,35$ (2)	0,5đ
		Đặt ka,kb,kc là số mol CH_4 ; C_2H_4 ; C_2H_2 ; trong 21,6 g hh X $16ka + 28kb + 26kc = 21,6$ (3) $2ka + 2kb + kc = 1,8$ (4)	0,25đ
		Giải (1),(2),(3),(4) $\Rightarrow a=0,25$; $b=0,15$; $c=0,1$; $k=2$	0,25đ
		$\% \text{CH}_4 = 50\%$; $\% \text{C}_2\text{H}_4 = 30\%$; $\% \text{C}_2\text{H}_2 = 20\%$. $m = 66 \text{ (gam)}$	0,5đ
		5.2	Hỗn hợp X: $\text{C}_n\text{H}_{2n+2-2k}$ (k là số liên kết π)
2đ	Phản ứng cháy: $\text{C}_n\text{H}_{2n+2-2k} + \frac{3n+1-k}{2} \text{O}_2 \rightarrow n \text{CO}_2 + (n+1-k) \text{H}_2\text{O}$ 1 $(1,5n + 0,5 - 0,5k)$ n $(n + 1 - k)$	0,5đ	
	hỗn hợp Z gồm CO_2 (n); và O_2 dư $(7 - (1,5n + 0,5 - 0,5k))$;	0,25đ	
	có tỷ lệ mol 1:1 $\Rightarrow n = 6,5 + 0,5k - 1,5n$ $\Rightarrow 4n - k = 13 \Rightarrow k=3; n=4$	0,5đ	
	CTPT C_4H_4 ; $\text{HC}\equiv\text{C}-\text{CH}=\text{CH}_2$; $\text{CH}_2=\text{C}=\text{C}=\text{CH}_2$	0,5đ	